TRIBUNAL GHAL TALBIET TAL-KONSUMATUR

CONSUMER CLAIMS TRIBUNAL

MALTA

Fit-Tribunal Tal-Konsumatur

John u Josette Mizzi

Vs

Peter Farrugia

CCT 85/22/MM

Illum, 14 ta' Mejju 2024

It-Tribunal

Ra l-avviz tar-rikorrenti ipprezentat fit-3 ta' Ġunju 2022 fejn talbu s-somma ta' ħames mitt ewro (€500) rappreżentanti depożitu li huma ħallsu lill-intimat sabiex jaħdmilhom għamara li tagħmel parti mill-kċina, liema xogħol qatt ma tlesta.

Ra illi l-intimat, debitament notifikat bl-avviz tat-talba u tas-smigh, ma daħħal l-ebda risposta iżda fis-seduta tat-13 ta' Ġunju 2023, l-intimat Peter Farrugia deher u xehed bil-ġurament.

Ra l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Sema' x-xhieda bil-ġurament.

Ikkunsidra

It-Tribunal jinnota li l-intimat ma ppreżentax risposta u għalhekk huwa kontumaċi. Illi fuq tema legali, l-Qorti tal-Appell Superjuri) fil-kawża fl-ismijiet **Noel Calleja et v. Middle Sea Valletta Life Assurance**, deċiża fid-29 ta' Jannar 2005 ingħad *"L-istitut tal-kontumacja huwa msejjes fuq il-presuppost li l-imħarrek, bin-nuqqas tiegħu li jwieġeb għax-xilja u t-talba da parti tal-attriċi, ikun wera dispett lejn is-sejħa għall-Qorti biex jidher quddiemha, liema dispett il-liġi tħares lejh bħala għemil li jistħoqqlu piena – dik li ma jkunx jista' jindahal fit-tressiq ta' provi billi dan jammonta għal forma ta' diżordni*

soċjali. Maż-żmien il-qrati Maltin iddeċidew li r-rigorozita` tal-proċedura għandha tiġi mitigata fis-sens li fejn il-Qorti tkun sodisfatta li ma kien hemm ebda nuqqas volut min naħa tal-persuna mħarrka li jista' jammonta għall-ħtija, m'għandu jkun hemm l-ebda diffikulta` li l-kontumaċja titqies bħala waħda ġustifikata. Di fatti l-ġurisprudenza interpretattiva stabbiliet ċertu fatturi li jirrendu l-kontumaċja mhux ġustifikabbli. Dawn huma fil-każ li l-kontumacja: kienet volontarja jew kolpuża; jew priva minn kawża ġusta; jew mankanza ta' impediment legittimu da parti tal-imħarrek li kien poġġa lill-istess fl-impossibilita` jew f'diffikulta` gravi li jippreżenta n-nota tal-eċċezzjonijiet tiegħu; jew ma kienx każ ta' żball invinċibbli."

Illi fis-sentenza fl-ismijiet **Market Handle Limited (C-49546) vs. Fahrenheit Freight Forwarders Co. Limited (C – 17421); Elaine Sant Galea u Alfa Company Limited** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fit-12 ta' Jannar 2012, ingħad li *"Illi l-prinċipji li jirregolaw jekk il-kontumaċja hijiex bi ħtija jew le, ġew għadd ta' drabi mfissra u elenkati. Il-prinċipji huma li: (a) il-kontumaċja mhix ġustifikata jekk kienet volontarja; (b) jew jekk kienet kolpuża; (ċ) li jeħtieġ li biex tkun ġustifikata tiġi murija raġuni ġusta għas-sudisfazzjon tal-Qorti; (d) liema raġuni ġusta trid tissarraf f'impediment leġittimu; (e) li tali impediment irid ikun indipendenti mir-rieda tal-persuna kontumaċi; minbarra dan, (f) sabiex żball ikun meqjus bħala impediment leġittimu, irid ikun żball invinċibbli b'mod li (ġ) l-impediment leġittimu li jżomm lill-parti milli tressaq id-difiża tagħha jrid ikun dak li bnadi oħra ssejjaħ bħala una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili; u (ħ) li l-impossibilita' li l-imħarrek jikkontesta t-talba jew li jidher għas-subizzjoni trid tkun gravi u fiżika jew, f'ċirkostanzi eċċezzjonali biss, waħda morali".* (Ara wkoll App. Ċiv: 12.12.1975 fil-kawża fl-imsijiet **Paul Grixti vs Direttur tax-Xogħlijiet Pubbliċi**; u l-kawża fl-ismijiet **Joseph Naudi Montaldo noe vs Emmanuel Xuereb** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Frar 1995).

Illi fil-kawża fl-ismijiet **Beacom vs Spiteri Staines** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' Diċembru 1993 (Kollez. Vol: LXXVII.iii.195) ingħad *"Illi sa minn dejjem, il-Qrati*

tagħna qiesu li jagħmlu differenza bejn il-kontumaċja b'tort u dik ġustifikabbli. Huma ssoktaw b'din il-linja wkoll sa dawn l-aħħar żminijiet u għarfu u fissru bejn dik il-parti mħarrka li turi disinteress assolut u l-oħra li turi kull fehma li tikkontesta l-kawża u li ma laħqitx għamlet dan jew ma laħqitx użat il-mezzi li tagħtiha l-liġi għal raġuni li ma kinitx taħti għaliha. (Ara wkoll il-kawża fl-ismijiet **Francis Cutajar et vs Mariano Farruġia et** deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili tal-5 ta' Mejju 2011).

Ikkunsidra

Illi r-rikorrent qegħdin jitlobu rifużjoni tas-somma ta' ħames mitt ewro (€500) rappreżentanti depożitu li huma ħallsu lill-intimat sabiex jaħdmilhom għamara li tagħmel parti mill-kċina, liema xogħol qatt ma tlesta.

Illi r-rikorrenti xehdu u preżentaw prova dokumentarja li permezz tagħha huma spjegaw fid-dettal ir-raġunijiet li waslu biex jitlob rifużjoni tal-flus li ħallsu bħala depożitu.

Ra illi l-intimat, debitament notifikat bl-avviz tat-talba u tas-smigh, ma daħħal l-ebda risposta iżda fis-seduta tat-13 ta' Ġunju 2023, l-intimat Peter Farrugia deher u xehed bil-ġurament u għamel is-sottomissjonijiet tiegħu. Illi l-argument uniku tal-intimat huwa li x-xogħol ma sarx għax kien marid u li għadu dispost li jagħmel ix-xogħol. Illi l-intimat naqas li jippreżenta kwalsiasi evidenza biex jissostanza din id-difiża. Kien jispetta lill-intimat li jresssq provi tajbin u suffiċjenti biex jikkonvinċi lit-Tribunal li x-xogħolijiet oriġinarjament appaltati lilu baqgħu ma tlestewx minħabba raġunijiet serji ta' mard.

Illi għall-kuntrarju, it-Tribunal jinnota li minkejja dak li xehed l-intimat, sad-data tal-kawża kien għadu ma sar xejn u ċioe' mit-18 ta' Novembru 2018. Illi kieku verament l-intimat għandu interess li jwettaq ix-xogħol li ġja tħallas in parte għalih, kellu kull opportunita' li jagħmel dan, inkluż waqt il-mori tal-kawża, ħaġa li baqa' m'għamilx.

Illi hgħalhekk jirrizulta lit-Tribunal illi kien hemm dewmien fl-ezekuzzjoni tax-xoghol u ghalhekk trid tezamina min kien responsabbli ghal dan id-dewmien. Minn ezami tad-dokumenti ezibiti u mix-xhieda prodotta, it-Tribunal huwa tal-fehma illi dan id-dewmien kien dovut unikament u esklussivament għall-intimat u ma jarax għaliex m'għandux jagħddi biex jilqa' t-talba.

Deċiżjoni

Ghal motivi senjalati dan it-Tribunal qed tilqa' t-talba tar-rikorrenti u konsegwentement wara Ii qies ic-cirkostanzi kollha u ra d-dokumenti kollha esebiti, it-Tribunal:

1. Jilqa t-talba rikorrenti u jordna lill-intimat jirrifondi lir-rikorrenti s-somma ta' ħames mitt ewro (€500) rappreżentanti depożitu li huma ħallsu lill-intimat sabiex jaħdmilhom għamara li tagħmel parti mill-kċina, liema xogħol qatt ma tlesta, fi żmien ġimgħa mil llum;

2. L-injam għandu jittieħed lura mill-intimat mingħajr ebda kumpens addizzjonali dovut lejn l-intimat u dan fi żmien ġimgħa mil llum. F'każ li l-intimat ma jmurx għall-injam fi żmien ġimgħa mill llum, ir-rikorrenti jkollu d-dritt li jiddisponi mill-injam hu stess a spejjeż tal-intimat.

L-ispejjez ta' din is-sentenza a karigu tal-intimat.

Avv. Dr Martha Mifsud
Arbitru